

متن پرسش

سلام علیکم آیا مصداق مفاهیم کلی مثل انسان که فرمودید دارای وجود کلی سعی هستند همان عقول مجرد یا رب النوع ها هستند؟ آیا تقسیم ملکوت به ملکوت اعلی و اسفل ناظر به قوس صعود انسان ها است؟ آیا ملکوت اعلی محل استقرار روح انبیاء و اولیاء (بهشت) و ملکوت اسفل محل استقرار ارواح خبیث اشقیاء (جهنم) است؟ ظاهراً در تقسیم بندی فلاسفه از عوالم چنین عناوینی وجود ندارد و ملکوت عنوان عالم عقل در نظر گرفته میشود حال آن در ملکوت اسفل نشانی از عقل نیست بلکه محل استقرار نفوس متوهم است. مبدأ این تقسیم بندی به ملکوت اعلی و اسفل چه کسی بوده است؟ متشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: بعضی از این اصطلاحات آنچنان تعریف شده نیست که مربوط به شخص خاصی باشد. در هر صورت مفاهیم کلی به معنای کلی سعی مربوط به مقام عقل است ولی بحث رب النوع ها در مرحله‌ی نازل‌تری است چون نظر به نوع خاص در میان است. آنچه می‌توان گفت، بحث ملکوت است که جنبه‌های باطنی عالم ارض است هر چند اشکالی ندارد بگوییم روح انبیاء در ملکوت اعلی است بدین معنی که نظر به باطنی‌ترین مراتب عالم وجود داشته‌باشیم ولی ملکوت اسفل معنی ندارد؛ قرآن می‌فرماید «فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ» یعنی ملکوت هر چیزی در دست خدا است. موفق باشید